

טיוטת תקנות אגרות למבקשי ובעלי רישיון למתן שירות מידע פיננסי

טיוטת תקנות לפי 59 לחוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021

נוסח להערות ציבור

הערות ותגובות תתקבלנה עד ליום 16 לינואר 2022

אנשי קשר: עו"ד אביטל קרופניק ועו"ד רוני בקמן

טל': 02-6556456, פקס: 02-6513646

דוא"ל: ronib@isa.gov.il avitalk@isa.gov.il seclaw@isa.gov.il

נבקש להפנות את תשומת ליבכם לנוהל שפרסמה הרשות בעניין ייזום אסדרה, ראו [כאן](#) ; בהתאם לנוהל זה ההערות המרכזיות מאת הציבור יובאו במסמך המרכז את נוסח האסדרה שגובש, תוך ציון שמות המגיבים מקרב הציבור. ראו גם סעיף 7 לאותו הנוהל, בדבר בקשות מיוחדות להימנע מפרסום שמי כאמור.

דברי הסבר

חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021 (להלן: "החוק") אשר נחקק בתחילת חודש נובמבר, הסמיך את רשות ניירות ערך (להלן: "הרשות") להעניק רישיונות למתן שירות מידע פיננסי לתאגידים העומדים בדרישות הקבועות בחוק, ולפקח על בעלי רישיונות כאמור בהתאם לעקרונות שנקבעו בחוק.

החוק עוסק במתן שירות מידע פיננסי שהוא שירות מקוון במסגרתו בעל רישיון אוסף מידע פיננסי על אודות הלקוח שנמצא בידי גופים פיננסיים מהם מקבל הלקוח שירות פיננסי (להלן: "מקורות מידע"), ונותן על בסיסו שירות ללקוח. איסוף כאמור של המידע הפיננסי נעשה מכוח גישה של בעל הרישיון למערכת מקוונת מאובטחת שדרכה מחויב מקור מידע לתת גישה למידע הפיננסי (להלן: "מערכת הממשק למידע פיננסי"). מקורות המידע שינגישו תחילה את המידע הפיננסי של לקוחותיהם הם בנקים וחברות כרטיסי אשראי, אך בהמשך ידרשו לכך גם נותני אשראי חוץ בנקאי, חברות ביטוח וחברות המנהלות קופות גמל, ביחס למידע בנושא אשראי.

מידע פיננסי, הוא מידע על אודות הפעילות הפיננסית של הלקוח שמתנהלת אצל מקורות המידע כדוגמת: תנועות עו"ש ודמי ניהול חשבון; מידע על אודות האשראי של הלקוח וריביות שהוא משלם בגינו; מידע על החסכונות של הלקוח; מידע על תיק ניירות הערך שמחזיק הלקוח והעמלות שהוא משלם עבור פעולות ברוקראז' וכיוצא בזה.

במסגרת שירות מידע פיננסי יכול נותן השירות להציע ללקוחות שירותים שונים ומגוונים. לדוגמה, ריכוז מידע פיננסי ממקורות מידע פיננסי שונים; השוואת עלויות; העברת מידע לגופים פיננסיים לשם קבלת הצעות מחיר מתחרות או לשם סיוע בהתקשרות עמם; וכן ייעוץ בדבר התנהלותו הכלכלית של הלקוח. יש לציין כי לא מדובר ברשימה סגורה של שימושים שיכול בעל רישיון לעשות במידע הפיננסי, ובלבד שהשימוש נוגע להתנהלות הכלכלית של הלקוח, לטובת הלקוח ובהסכמתו המפורשת.

בסעיף 59 לחוק, נקבע ששר האוצר רשאי לקבוע אגרה למבקש רישיון לפי סעיף 5 לחוק ולבעל רישיון וכן הוראות בדבר הפרשי הצמדה וריבית שישולמו בשל פיגור בתשלום אגרות, ובדבר החלת פקודת המיסים (גבייה) על גביית אגרות והפרשי הצמדה וריבית.

לפיכך, מפורסמת להערות הציבור טיוטת תקנות אלו בה מוצע לקבוע את מנגנון הגבייה האמור ואת גובה האגרה שתחול על מבקש רישיון עבור הגשת בקשה לרישיון וכן אגרה שנתית שתחול על בעל רישיון.

לאור העובדה כי תחום שירות המידע הפיננסי בישראל הוא תחום פעילות חדש ופעילות משמעותית של החברות בתחום זה תתאפשר רק בעקבות ולאחר יום התחילה של החוק (14 יוני 2022), לא ידועים בשלב זה, היקפי הפעילות הפוטנציאליים בו, מספר הגופים הצפויים לפעול ותוצאותיהם העסקיות וכן עלויות הפיקוח על התחום. כמו כן, הרשות הגדירה לעצמה כיעד אסטרטגי את הפיתוח והתמיכה בפעילות זו המהווה בשורה לשוק הפיננסי בישראל ולצרכן הישראלי. לאור האמור, מודל האגרות המוצע אינו מבוסס על נתונים לגבי היקפי הפעילות הצפויים או על ניסיון להחזיר את העלויות הנדרשות לפיקוח בשנים הראשונות לקיום הפעילות.

בדומה למודלים לגביית אגרות הנהוגים ברשות, ובכדי לשמור על תנודתיות נמוכה של האגרה השנתית, מוצע לחלק את גודל החברות למספר דרגות קבועות. הדרגה התחתונה המוצעת היא בסכום הדומה לאגרה שנתית המושתת כיום על חברות המציעות ייעוץ השקעות. שירותים אלה דומים לשירות מידע פיננסי בכך שלרוב בשני המקרים מסופק שירות צרכני בצורת ייעוץ ללקוחות קצה. עם זאת, במקרה של חברת ייעוץ השקעות נדרשים גם רישיונות פרטניים עבור כל יועץ המועסק על ידי החברה, ובאופן זה מתקבל תשלום אגרה נוסף, שמשקף את היקף הפעילות של החברה. בהתאם, מוצע כי האגרה השנתית על שרות מידע פיננסי תגדל כפונקציה של פרמטר אחר – הכנסות החברה, פרמטר שיספק הערכה להיקף הפעילות בה. אגרה המבוססת על הכנסות החברה נהוגה ברשות גם עבור מפוקחים אחרים, והיא מאפשרת הערכה של סדרי הגודל של הפעילות בצורה ברורה ופשוטה יחסית, על בסיס דוחות החברה. בניגוד למספר הלקוחות, פרמטר זה אינו משתנה כפונקציה של סוגי הלקוחות אליהם מכוונת החברה (מספר רב של לקוחות פרטיים לעומת מספר מצומצם יותר של לקוחות עסקיים), והוא פחות חשוף למניפולציות חשבונאיות או תלוי במאפיינים אחרים של החברה, כמו במקרה של רווחים.

מודל האגרות המוצע

לאור האמור, מוצע לקבוע כי אגרת בקשה לרישיון תעמוד על 5,000 ₪. אגרה זו מיועדת לכיסוי חלק מעלויות הבדיקה הראשונית של בקשת הרישוי וכן מהווה מעין דמי רצינות של מבקש הרישיון. עם זאת, האגרה המוצעת נמוכה יחסית בכדי לאפשר את התפתחותו של תחום שירות המידע הפיננסי. סכום האגרה עבור בקשת רישיון כאמור דומה לסכום הקבוע עבור אגרת בקשה למתן היתר לפרסום תשקיף.

כמו כן, מוצע לקבוע אגרה שנתית שתחול על בעל רישיון לפי מודל של 9 דרגות, כאשר הדרגה התחתונה דומה לאגרה שנתית של תאגיד בעל רישיון יעוץ השקעות. הדרגות הגבוהות יותר נקבעו על פי סכום של 7,500 ש"ח עבור כל מיליון ₪ הכנסות, לפי הערך התחתון בכל דרגה.

במידה ויהיו חברות זרות שתצננה לפעול בישראל ולקבל רישיון לצורך כך, או חברות ישראליות שיש להן גם

פעילות מחוץ לישראל, מוצע כי האגרה השנתית תיגזר מההכנסות מהפעילות בישראל ולא מסך ההכנסות של אותה חברה.

בנוסף, לאור רצונה של הרשות לעודד את התפתחותו של תחום שרותי המידע הפיננסי ולעודד כניסה של שחקנים חדשים לפעילות זו, מוצע להעניק לחברות בשלוש המדרגות התחתונות 'הגנת ינוקא' כך שהן לא תדרשנה לשלם את האגרה השנתית במהלך שלוש השנים הראשונות לפעילותן, ועד חמש שנות הכספים מתחילת החוק, לפי המועד הקצר מביניהם.

להלן טיוטת נוסח התקנות המוצע:

טיוטת תקנות מטעם משרד האוצר:

טיוטת תקנות שירות מידע פיננסי (אגרות), התשפ"ב-2021

בתוקף סמכותי לפי סעיף 59 לחוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021 (להלן – החוק) בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

1. בתקנות אלה –

”דרגה” – אחת מתשע דרגות של בעל רישיון למתן שירות מידע פיננסי כפי שקבועה בתוספת הראשונה;

”הכנסות” – כהגדרתן בכללי החשבונאות המקובלים;

”מדד” – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

2. תאגיד המבקש רישיון, ישלם לרשות אגרה בסכום של 5,000 שקלים חדשים.

אגרה שנתית

3. (א) בעל רישיון ישלם ב-1 באוגוסט של כל שנה אגרה שנתית לפי תקנות אלה בעד כל שנת כספים, בסכום הקבוע בתוספת הראשונה, לפי הדרגה שבה הוא מסווג.

(ב) בעד שנת כספים שבה חל מועד קבלת הרישיון או תקופת הפסקת הפעילות שלו, ישלם בעל רישיון חלק יחסי מהאגרה השנתית הקבועה לפי תקנת משנה (א), השווה לסכום האגרה השנתית כשהוא מחולק ב-365 ימים ומוכפל במספר הימים שבעל הרישיון פעל בפועל.

(ג) חל מועד קבלת הרישיון אחרי 30 ביוני, ישלם בעל הרישיון את האגרה לאותה שנה ב-31 בינואר בשנת הכספים העוקבת; חל מועד ביטול הרישיון של בעל הרישיון, ישלם את האגרה לאותה שנת כספים בתוך שלושים ימים ממועד ביטול הרישיון.

(ד) לא שולמה אגרה שנתית במועד, ייתוספו עליה הפרשי הצמדה לפי שיעור עליית המדד מן המדד האחרון שפורסם לפני מועד התשלום עד המדד האחרון שפורסם לפני המועד שבו שולמה האגרה בפועל, וכן קנס בשיעור של 1% מסכום האגרה השנתית לכל חודש של איחור או חלק ממנו.

(ה) על אף האמור בתקנת משנה (ד), פחת משך האיחור בתשלום מחודש ימים, ייתוסף על סכום האגרה השנתית שטרם שולם קנס השווה לסכום של 1% מסכום האגרה כשהוא מחולק ב-30 ימים ומוכפל במספר ימי האיחור בתשלום.

(ו) שולמה אגרה שנתית בסכום העולה על סכום האגרה השנתית לאותה שנה, תחזיר הרשות את סכום האגרה ששולם ביתר בתוספת הפרשי הצמדה לפי שיעור עליית המדד מן המדד האחרון שפורסם לפני מועד התשלום עד המדד האחרון שפורסם לפני מועד ההחזר ובתוספת ריבית כמשמעותה בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, ממועד התשלום עד מועד ההחזר, בתוך שלושים ימים מהמועד שבו התברר כי התשלום היה ביתר.

קביעת דרגה 4. (א) דרגתו השנתית של בעל רישיון תיקבע בכל שנה לפי ההכנסות בדוחותיו הכספיים לשנה הקודמת.

(ב) בעל רישיון שאין לו דוחות כספיים לשנה הקודמת למועד קבלת הרישיון, תיקבע דרגתו לשנה שבה חל מועד קבלת הרישיון כמי שהיו לו הכנסות בגובה 0 שקלים חדשים בשנה הקודמת.

(ג) חל מועד ביטול הרישיון של תאגיד במועד מוקדם למועד הגשת הדוחות הכספיים לשנה הקודמת למועד ביטול הרישיון, תיקבע דרגתו לפי ההכנסות שלו בדוחות הכספיים האחרונים שהגיש.

(ד) בעל רישיון אשר חלק מפעילותו מחוץ לישראל, דרגתו תיקבע לפי הכנסותיו מפעילות בישראל.

הצמדה 5. (א) ההכנסות וסכומי האגרות המפורטים בתקנות אלה יעודכנו ב-1 בינואר של כל שנה (להלן - יום העדכון), לפי שיעור השינוי שחל במדד האחרון שפורסם לפני העדכון לעומת המדד הבסיסי; לעניין זה, "המדד הבסיסי" - המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הקודם או לפני יום התחילה, לפי המאוחר.

(ב) ההכנסות וסכומי האגרות הקבועים בתקנות אלה, ששונו כאמור, יעוגלו לסכום הקרוב שהוא מכפלה של חמישה שקלים חדשים.

(ג) יושב ראש הרשות, או מי שהוא הסמיכו לכך, יפרסם בהודעה ברשומות, את הסכומים כפי שהשתנו לפי האמור בתקנה זו.

6. גבייה
על גביית אגרות, הפרשי הצמדה וקנס לפי תקנות אלה תחול פקודת המיסים (גבייה) כאילו היו מס כמשמעותו בפקודה האמורה.
7. הוראת שעה
בעל רישיון שמסווג באחת מהמדרגות א' עד ג', כקבוע בתוספת הראשונה, יהיה פטור מתשלום אגרה שנתית לפי תקנה 3 עבור שלוש שנות הכספים הראשונות לפעילותו כבעל רישיון או עד תום שנת הכספים 2026, לפי המועד המוקדם יותר.

תוספת ראשונה
(תקנה 3-אגרה שנתית)

סכום האגרה השנתית בש"ח	דרגה	הכנסה שנתית מיליוני ש"ח
5,000	א'	עד מיליון ש"ח
7,500	ב'	3 – 1
22,500	ג'	6 – 3
50,000	ד'	10 – 6
75,000	ה'	15 – 10
112,500	ו'	25 – 15
187,500	ז'	50 – 25
375,000	ח'	80 – 50
600,000	ט'	מעל 80 מיליון

ב _____ התש _____ (ב _____ ב _____ 20)

[תאריך עברי] [תאריך לועזי]

[חתימה] _____

אביגדור ליברמן

שר האוצר